

УДК 378.147

Вікторія ГАЛУЩЕНКО

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дефектології та фізичної реабілітації
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»; практикуючий дефектолог-логопед СДНЗ № 193, м. Одеса, Україна
e-mail: victoria.galushchenko@ukr.net*

ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У КОРЕКЦІЙНО-ВИХОВНІЙ РОБОТІ З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З ПОРУШЕННЯМИ МОВЛЕННЯ

Наукова стаття порушує питання вдосконалення шляхів реабілітаційних заходів у дітей з порушеннями мовлення через застосування інтерактивних технологій. Підвищення ефективності корекційної логопедичної роботи з усунення порушень мовлення у дошкільників на даний момент є однією з актуальних проблем логопедії. У діяльності вчителя-логопеда, спрямованої на корекційно-розвиваючу роботу з дітьми, інтерактивні методи набувають все більшого значення. Ці методи, поряд з традиційними, сприяють досягненню максимально можливих успіхів у подоланні мовленнєвих порушень у дітей дошкільного віку. Пошуки нових прийомів і методик в логопедичній практиці з корекції мовлення не втратили своєї актуальності. Інтерактивні освітні технології відповідають пріоритетним напрямам науки, визначаються сучасним станом проблеми переходу освіти на позиції особистісно-орієнтованої педагогіки, що передбачає не обмежуватися формуванням програмних знань, умінь, навичок, а прагнути розвинути індивідуальні здібності дитини, обумовлені бажанням педагогів впроваджувати в свою діяльність інновації.

Ключові слова: інтерактивні технології, діти з мовленнєвими порушеннями, дошкільний вік, корекційно-виховна робота.

Корінні зміни, що відбулися і продовжують відбуватися в сучасному суспільстві, створюють передумови для повного оновлення освітньої системи. Така тенденція знаходить відображення в розробці і подальшому впровадженні інтерактивних методів навчання – нових технологій освіти, заснованих на світовому педагогічному досвіді. При цьому використання інтерактивних методів навчання передбачає нову роль для вихователів, педагогів. Починаючи свою роботу, вихователь перш за все повинен думати про дітей і пам'ятати, продуктивною для них буде праця, яка приносить радість. Особливо значущим постає питання впровадження інтерактивних методів навчання з дітьми з порушеннями мовленнєвого розвитку, оскільки передбачає стимулювання когнітивних та мовленнєвих процесів на підсвідомому рівні [4].

Саме поняття «технологія» визначається як сукупність прийомів, застосованих у будь-якій справі, майстерності, мистецтві (тлумачний словник). Педагогічна технологія – сукупність психолого-педагогічних установок, що визначають спеціальний набір і компо-

нування форм, методів, способів, прийомів навчання, виховних засобів; вона є організаційно-методичним інструментарієм педагогічного процесу (Б. Т. Ліхачов) [7]. Суттєвість сучасної технології навчання, на думку Н. Ф. Тализіної [5], полягає у визначенні найраціональніших способів досягнення навчальної мети. При цьому навчальний процес слід розглядати комплексно як систему, і не можна обмежуватись аналізом лише окремих її складових. Нові нетрадиційні інтерактивні та інноваційні форми роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями доповненні до академічних методів. Над цими роботами працювали такі автори як М. А. Повалєєва, М. І. Чистякова, Е. А. Пожиленко, Т. Д. Зінкевіч-Євстигнєєва, Т. М. Грабенко [2; 3; 5; 6; 8] та інші. На думку В. М. Акіменко, будь-який практичний матеріал можна умовно розділити на дві групи: по-перше, той, що допомагає безпосередньому мовленнєвому розвитку дитини і, по-друге, опосередкований, до якого відносяться нетрадиційні логопедичні технології [1;4].

У своїй практиці фахівці-педагоги відштовхуються від загальних умов проведення

занять з дітьми дошкільного віку, що включають:

- правильне визначення теми заняття, ретельний відбір програмового змісту та завдань;
- включення попереднього досвіду дітей у навчальний процес (використання методу апперцепції);
- продумане поєднання індивідуальних і групових форм роботи з дітьми, зміни видів діяльності дошкільників;
- використання інтерактивних методів навчання, активізація розумової діяльності дітей на всіх етапах заняття;
- наявність високих професійних якостей вихователя, що забезпечить творчу співпрацю та взаємодію;
- наявність змістовного ігрового предметно-розвивального середовища, багатоваріативного дидактичного матеріалу;
- обов'язкове врахування вікових та індивідуальних особливостей дітей, їх творчих здібностей.

Інтерактивні технології («inter» – взаємний, «act» – діяти) – означає взаємодіяти, спілкуватися з будь-ким; це спеціальна форма організації пізнавальної та комунікативної діяльності, у якій всі учасники охоплені спілкуванням (кожен вільно взаємодіє з кожним, бере участь у рівноправному обговоренні проблеми).

Інтерактивність виробляє в дитини відповідальність, самокритичність, розвиває творчий підхід до розв'язання проблем, вчить правильно і адекватно оцінювати свої сили, бачити «білі плями» у своїх знаннях. Основний елемент інтерактивного заняття – *діалог*. Під час інтерактивного навчання діти активно спілкуються, сперечаються, не погоджуються із співрозмовником, доводять свою думку.

Однією з основних умов проведення заняття в ДНЗ є використання інтерактивних методів навчання, активізація розумової діяльності дітей на всіх етапах заняття.

Інтерактивні методи – це способи цілеспрямованої взаємодії дорослого з дітьми, що забезпечують оптимальні умови їх розвитку.

Інтерактивне навчання дошкільників – це специфічна форма організації освітньої діяльності, метою якої є забезпечення комфортних умов для взаємодії, за яких кожна

дитина відчуває свої успіхи і, виконуючи певну інтелектуальну роботу, досягає високої продуктивності. Інтерактивні методи навчання забезпечують таке навчання, яке дає можливість дітям на занятті в парах, мікрогрупах або малих групах опрацювати навчальний матеріал, розмовляючи, дискутуючи та обговорюючи різні точки зору.

Інтерактивні методи розвитку мовлення та мислення дошкільників

Мікрофон – метод роботи, в ході якого діти разом з педагогом утворюють коло та, передаючи один одному імітований або іграшковий мікрофон, висловлюють свої думки на задану тему. Наприклад, дитина бере мікрофон, розповідає кількома реченнями про себе, і передає мікрофон іншій дитині. Всі висловлювання дітей приймаються, схвалюються, проте не обговорюються.

Дебати – метод роботи, в ході якого діти стоять у колі, висловлюють свої думки на задану тему, передаючи мікрофон один одному, але висловлювання обговорюються: діти ставлять одне одному запитання, відповідають на них, шукаючи спосіб розв'язання проблеми. (Наприклад, у Сергійка поганий настрій, тому діти пропонують способи, як підняти настрій чи усунути проблему, яка вплинула на настрій хлопчика).

Удвох – метод роботи, в ході якого діти утворюють робочі пари та виконують запропоноване завдання, наприклад, по черзі описують картину.

Ланцюжок – метод роботи, в ході якого діти обговорюють завдання та вносять свої пропозиції в імітований ланцюжок. Наприклад, складають казку за таблицею, у якій представлений хід майбутньої казки у малюнках чи в умовних позначках.

Інший варіант використання даного методу: перша дитина називає об'єкт, друга – його властивості, третя – новий об'єкт з тими самими властивостями. Наприклад, морква – морква солодка – солодким буває цукор – цукор білий – білим буває сніг... і т.д.

Снігова куля – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у малі групи і обговорюють проблемне питання або виконують спільне завдання, домовившись про чітку послідовність дій кожного члена групи. Наприклад,

будують будинок, де наперед домовляються про черговість дій кожного члена команди і про колір, з яким буде працювати та чи інша дитина.

Синтез думок – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у малі групи, виконуючи певне завдання, наприклад, малюнок на аркуші паперу. Коли одна група намалює, то передає малюнок в іншу групу, учасники якої допрацьовують виконане завдання. По завершенню роботи складають спільну розповідь про те, що домалювали і чому.

Коло ідей – метод роботи, в ході якого кожна дитина або кожна група виконують одне завдання, наприклад, складають казку по-новому, обговорюють її, потім вносять пропозиції чи ідеї (наприклад, як можна ще закінчити казку, щоб Колобок залишився живим; як допомогти Колобку обхитрити лисичку тощо).

Загальний проект – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у кілька груп (3–4). Групи отримують різні завдання, кожне з яких спрямоване на розв'язання певного аспекту однієї проблеми, наприклад, намалювати свої улюблені зимові розваги та розповісти про них. Кожна група представляє свій «проект» – колективну роботу «Зимові розваги» та спільно обговорюють його.

Асоціативна квітка – метод роботи, в ході якого діти об'єднуються у кілька груп для розв'язання спільного завдання: на дошці закріплюється «середина» квітки із зображенням певного поняття, наприклад, «іграшки», «квіти», «фрукти», «тварини». Кожна група добирає слова-асоціації або картинки-асоціації, які викладає навколо цього поняття. Перемагає команда, яка створить найбільшу квітку (з найбільшою кількістю підібраних картинок-асоціацій чи слів-асоціацій).

«Дерево рішень» – метод роботи, який містить декілька етапів:

1. Обирання проблеми, що не має однозначного розв'язання, наприклад, «Що потрібно дереву для щастя?»;

2. Розглядання схеми, у якій прямокутник – це «стовбур» (який позначає цю проблему), прямі лінії – «гілки» (шляхи її розв'язання), а кружечки – «листочки» (рішення проблеми).

3. Розв'язання проблеми: діти підгрупами домовляються, обговорюють і малюють, наприклад, метелика, пташку тощо, розміщуючи їх на «дереві рішень» та пояснюють свій вибір.

Метод багатоканальної діяльності – метод роботи з дітьми, в ході якого обов'язково задіюються різні аналізатори: зір, слух, дотик, смак, нюх. Наприклад, при розгляданні картини доцільно використовувати таку послідовність:

- виокремлення об'єктів, зображених на картині;
- уявлення об'єктів через сприймання різними аналізаторами.

Після розглядання всіх об'єктів, зображених на картині, варто поставити дітям творчі завдання:

- «прослухати» звуки картини через «навушники»;
- вести віртуальні діалоги від імені зображених персонажів;
- відчутти «аромат» квітів, зображених на картині;
- «вийти за межі зображеного»;
- уявно торкнутися картини, визначити, яка її поверхня (тепла, холодна), яка погода (вітряна, дощова, сонячна, спекотна, морозна) тощо.

Наприклад, при розгляді картини «Прогулянка в лісі» варто поставити наступні запитання: Як ви думаєте, про що говорять дівчатка? Торкніться до кори дерев, яка вона? Послухайте звуки, як шелестить листя, стрекоче сорока і т.д.

Дискусія – це метод колективного обговорення якогось складного питання. До дискусії готуються всі учасники освітнього процесу та активно залучаються всі діти. «Дискусія» з англійської – це те, що підлягає обговоренню, суперечливе. Наприкінці дискусії формулюється єдине колективне рішення завдання, проблеми або рекомендації. Питань (завдань) необхідно пропонувати не більше п'яти. Формулювати їх слід так, щоб була можливість висловити різні погляди щодо висунутої проблеми. Діти вчаться висловлювати власну думку: «Я думаю...», «Я вважаю...», «На мою думку...», «Я згоден, але...», «Я не згоден, тому що...».

«Мозкова атака (мозковий штурм)» – один із методів, який сприяє розвитку творчості і

дитини, і дорослого. Цей метод зручно використовувати під час обговорення складних проблем чи питань. Дається час для індивідуального розмірковування над проблемою (навіть може бути до 10 хв.), а через деякий час збирається додаткова інформація з приводу прийняття рішення. Діти – учасники «мозкової атаки» мають висловити всі можливі (і неможливі з позиції логіки) варіанти розв'язання проблеми, які потрібно вислухати і прийняти єдине правильне рішення.

Вікторина – метод-пізнавальна гра, яка складається із мовленнєвих завдань та відповідей на теми з різних галузей знань. Вона розширює загально-пізнавальний та мовленнєвий розвиток дітей. Запитання відбираються з урахуванням віку, програмових вимог та рівня знань дітей.

Бесіда-діалог – метод, спрямований на співучасть дітей з тим, хто виступає. В ході заняття з подачі знань, закріплення матеріалу вихователь ставить супроводжуючі запитання до дітей, з метою перевірки розуміння ними поданої інформації.

Моделювання проблемних ситуацій – метод взаємодії дорослого і дітей для вирішення поставленої проблеми. Ситуація моделюється вихователем спеціально.

«Що? Де? Коли?» – активний метод, в ході використання якого переважає співпраця, творче вирішення проблем, взаємний обмін думками, власними знаннями і вміннями тощо.

«За і проти» – метод роботи з дітьми, в ході якого дітям пропонується розв'язати проблему з двох сторін: за і проти. Наприклад, ставиться завдання розповісти, чому подобається зима (аргумент – «за») і чому не подобається зима (аргумент – «проти»).

Передбачення – метод роботи з дітьми, в ході якого пропонується «передбачити» можливі варіанти вирішення проблеми. Наприклад, запропонувати дітям назвати всі осінні місяці, розповісти про те, що вони очікують від кожного місяця. Пізніше уявити себе на місці одного з місяців та розповісти про свої передбачення: «Я – перший місяць осені – вересень. Я дуже теплий місяць. Мене люблять усі діти, тому що починають ходити в школу...». Наступна дитина продовжує розповідати про цей самий місяць (робота в парах).

Показуха – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на команди, кожна з яких задумує слово і, використовуючи невербальні засоби, представляє це слово іншій команді, яка має його відгадати.

«А що було б, коли б...?» – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поміркувати і висловити свої припущення, наприклад: «А що було б, коли б зникли всі дерева на Землі?», «А що було б, коли б хижі тварини у казках стали вегетаріанцями?» тощо.

Уявна картина – метод роботи, в ході якого пропонується дітям стати в коло і кожній дитині по черзі описувати уявну картину (першій дитині дають чистий аркуш паперу з ніби-то намальованою картиною, потім вона передає аркуш з уявною картиною іншому учаснику гри і той продовжує уявний опис).

«Що можна робити...?» – метод роботи, в ході якого діти вчаться усвідомлювати поліфункціональні властивості предметів. Наприклад: «Уявіть, як ще можна використати олівець? (як указку, диригентську паличку, термометр, жезл тощо).

Перевтілення – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на команди і уявити себе на місці якогось предмета (книжки, ручки, стола, ляльки тощо) та презентувати себе з точки зору обраної ролі.

Казка навпаки – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на дві команди і скласти свою казку по-іншому, замінюючи основні поняття на протилежні. Кожна команда отримує завдання: складає свою казку і відгадує казку іншої команди, складеної по-іншому. Приклад: «Жили собі дід та баба. І був у них собака Жук. І приніс їм Жук кісточку, не просту, а цукрову. Баба варила її, варила, та не зварила. Дід варив-варив, та не зварив. Кицька стрибнула, казанок перевернула, кісточку забрала і понесла. Дід сміється, баба сміється, і Жук весело гавкає: «Принесу я вам ще кісточку, але не цукрову, а просту, щоб швидко зварилася».

Колаж – метод роботи, в ході якого пропонується дітям поділитися на дві команди і домалювати на аркуші паперу свою картину (наприклад, фігуру неправильної форми) всіма підручними матеріалами і розповісти про неї 2–3 реченнями.

Реклама – метод роботи, в ході якого дітям пропонується поділитися на дві команди, кожна з яких обирає будь-який предмет і намагається назвати всі його позитивні якості та функції, що допоможуть привернути до нього увагу інших.

Окрім вищезгаданих інтерактивних методів навчання дошкільників у практиці роботи активно використовуються й наступні: творчі завдання, робота в малих групах, навчальні ігри (рольові та ділові, ігри-імітації), ігри-змагання (старший дошкільний вік), інтелектуальні розминки, робота з наочними відео-та-аудіо-матеріалами, тематичні діалоги, аналіз життєвих ситуацій тощо.

Таким чином, інтерактивне навчання на заняттях (в тому числі й інтегрованих) відбувається: в парах (2 дитини), у мікрогрупах (3–4 дитини), у малих групах (5–6 дітей) разом з вихователем. При оцінюванні висловлювань дітей не варто вживати слово «правильно», а казати: «цікаво», «незвичайно», «добре», «чудово», «оригінально», що стимулює дітей до подальших висловлювань.

Варто пам'ятати! Коли дитина дошкільного віку чемненько сидить на стільчику, дивиться на тебе і просто слухає – вона *не навчається*.

На жаль, інтерактивні методи поки що недостатньо використовуються в роботі з дошкільниками. На це є деякі причини (за О. Кононко):

- звичка багатьох вихователів використовувати в роботі пояснювально-ілюстративні, монологічні методи, проявляти конформізм, беззаперечно підкорятися вимогам і принципам інших;
- недовіра певної частини педагогів до інноваційних діалогових методів, побоювання їх;
- дефіцит досвіду їх ефективного застосування, активного самовизначення,

прийняття відповідальних рішень, надання переваг комусь (чомусь);

- побоювання виглядати в очах інших «білою вороною», смішною, безпорадною, невмілою;
- занижена самооцінка, надмірна тривожність педагогів;
- схильність до надмірної критики;
- невміння швидко переключатися, пристосовуватися до нових умов і вимог;
- несформованість педагогічної рефлексії, здатності об'єктивно себе оцінювати, співвідносити свої можливості, бажання з вимогами часу;
- порушення мовленнєвого розвитку.

Необхідність упровадження в освітній процес інтерактивних методів очевидна, оскільки:

- сьогодні, як ніколи раніше, підвищуються вимоги до оновлення дошкільної освіти вихованців;
- відбувається диференціація та індивідуалізація освіти дошкільників;
- змінюються вимоги до якості дошкільної освіти, її оцінка не лише за рівнем знаннєвої підготовленості, але й елементарної життєвої компетенції випускників ДНЗ, їх здатності застосовувати знання у власному житті, постійно їх оновлювати і збагачувати.

Оптимізувати навчальний процес, підвищити його ефективність вже неможливо, користуючись лише традиційними методами та прийомами виховання і навчання дітей дошкільного віку. Щоб мовленнєва взаємодія дітей була ефективною, педагог має створити умови для мовленнєвої творчості та розвитку комунікативних навичок вихованців. Перспективу подальших досліджень вбачаємо у розробці та вдосконаленні комплексної корекційної програми розвитку з включенням доступних інтерактивних форм роботи з дітьми зазначеної категорії.

Список використаних джерел

1. Акименко В. М. Развивающие технологии в логопедии. — Ростов н/Д; изд. Феникс, 2011.
2. Андросова В. М. Використання інноваційних технологій в роботі з дітьми-логопатами старшого дошкільного віку для корекції вад звуковимови / В. М. Андросова // Розкажіть онуку. — 2004. — № 10—11.
3. Гаркуша Ю.Ф. Специальные преобразования педагогического пространства как стратегия воспитания детей с нарушениями речи // Ребенок: раннее выявление отклонений в развитии речи и их преодоление / под ред. Ю. Ф. Гаркуши. — М.; Воронеж: НПО «МОДЭК», 2001. — С. 119—142.
4. Гончаренко А.М. Развитие мовленнєвої компетентності старших дошкільників, навчально-методичний посібник до Базової програми розвитку дітей старшого дошкільного віку / А. М. Гончаренко. — Видавництво «Світоч», 2009.
5. Ишимова О. А. и др. Развитие речемыслительных способностей детей. Пособие для логопедов, педагогов доп.образования, воспитателей и родителей / Авт.: Ишимова О. А., Худенко Е. Д., Шаховская С. Н. — М.: Просвещение, 2009. — 111 с. (Серия «Портфель логопеда»).

6. Корзун А. В. Веселая дидактика: элементы ТРИЗ и РТВ в работе с дошкольниками / А. В. Корзун. — Мн. : Университетское, 2000. — С. 87—118.
7. Логопсихология : навч. посіб. / С. Ю. Конопляста, Т. В. Сак ; за ред. М. К. Шеремет. — К. : Знання, 2010. — 293 с.
8. Мухин О. И., Полякова О. А. Новые возможности применения интерактивных технологий в образовании. — <http://ito.edu.ru/2006/Moscow/VIII/VIII-0-6159.html>.

References

1. Akimenko V. M. *Razvivayushchie tehnologii v logopedii*. — Rostov n/D; izd. Feniks, 2011.
2. Androsova V. M. *Vikoristannya Innovatsylnih tehnologiy v roboti z dltmi-logopatami starshogo doshkllnogo vku dlya kor-ektsiyi vad zvukovimovi* / V. M. Androsova // *RozkazhIt onuku*. — 2004. — # 10–11.
3. Garkusha Yu. F. *Spetsialnye preobrazovaniya pedagogicheskogo prostranstva kak strategiya vospitaniya detey s narusheniyami rechi // Rebenok: rannee vyiyavlenie otkloneniy v razvitii rechi i ih preodolenie* / Pod red. Yu. F. Garkushi. — М.; Voronezh: «MODEK», 2001. — С. 119—142.
4. Goncharenko A. M. *Rozvitok movlennEvoYi kompetentnosti starshih doshkllniklv, navchalno-metodichniy poslbnik do BazovoYi programi rozvitku dltey starshogo doshkllnogo vku* / A. M. Goncharenko. — Vidavnistvo «Svitoch», 2009.
5. Ishimova O. A. i dr. *Razvitie rechemyslitelnyih sposobnostey detey. Posobie dlya logopedov, pedagogov dop.obrazovaniya, vospitateley i roditeley* / Avt. :Ishimova O. A.,Hudenko E. D., Shahovskaya S. N. — М. : Prosveschenie, 2009. — 111 s. (Seriya «Portfel logopeda»).
6. Korzun A. V. *Veselaya didaktika: elementy TRIZ i RTV v rabote s doshkolnikami* / A.V. Korzun. — Мн. : Universitetskoe, 2000. — С. 87—118.
7. *Logopsihologiya : navch. poslb.* / S. Yu. Konoplyasta, T. V. Sak ; za red. M. K. Sheremet. — К. : Znannya, 2010. — 293 s.
8. Muhin O. I., Polyakova O. A. *Novyye vozmozhnosti primeneniya interaktivnyih tehnologiy v obrazovanii*. — <http://ito.edu.ru/2006/Moscow/VIII/VIII-0-6159.html>.

Галущенко В. И. Применение интерактивных технологий в коррекционно-воспитательной работе с детьми дошкольного возраста с нарушениями речи

Научная статья ставит вопрос совершенствования путей реабилитационных мероприятий у детей с нарушениями речи из-за применения интерактивных технологий. Повышение эффективности коррекционной логопедической работы по устранению нарушений речи у дошкольников на данный момент является одной из актуальных проблем логопедии. В деятельности учителя-логопеда, направленной на коррекционно-развивающую работу с детьми, интерактивные методы приобретают все большее значение. Эти методы, наряду с традиционными, способствуют достижению максимально возможных успехов в преодолении речевых нарушений у детей дошкольного возраста. Поиски новых приемов и методик в логопедической практике по коррекции речи не потеряли своей актуальности. Интерактивные образовательные технологии соответствуют приоритетным направлениям науки, определяются современным состоянием проблемы перехода образования на позиции личностно-ориентированной педагогики, предполагает не ограничиваться формированием программных знаний, умений, навыков, а стремиться развивать индивидуальные способности ребенка, обусловлены желанием педагогов внедрять в свою деятельность инновации.

Ключевые слова: интерактивные технологии, дети с речевыми нарушениями, дошкольный возраст, коррекционно-воспитательная работа.

Halushchenko V. I. Application of interactive technologies in correctional and upbringing work with preschool children with speech impairment

The scientific article raises issues of improving the ways of rehabilitation measures for children with speech disorders through the use of interactive technologies. Improving the effectiveness of corrective speech therapist work on eliminating speech disorders in preschoolers is currently one of the topical problems of speech therapy. In the activity of the teacher-speech therapist, aimed at corrective-developing work with children, interactive methods are becoming increasingly important. These methods, along with the traditional, help to achieve the most possible success in overcoming speech disorders in preschool children. The search for new techniques and techniques in logopedic practice of speech correction has not lost its relevance. Interactive educational technologies correspond to the priority directions of science, determined by the current state of the problem of the transition of education to the position of personality-oriented pedagogy, which involves not limited to the formation of software knowledge, skills, but seek to develop the individual abilities of the child, due to the desire of teachers to implement innovation innovation.

The analysis of existing interactive pedagogical technologies according to the classification characteristic is made. Particular attention in the article was focused on the application of correctional work of psycho-correction technologies, which is conditioned by the specific speech disorders and the state of the emotional-volitional sphere of children with speech pathology. These violations cause difficulties in communicating with others and subsequently lead to certain changes in the personality, which is reflected in the process of further education. The most adapted methods for working with preschool children are those that solve a number of important tasks for the formation of emotional and volitional spheres in children with speech disorders, the development of the prosocial side of speech, anatomical and physiological processes, articulation-mimic motility, etc.

Key words: interactive technologies, children with speech disorders, preschool age, correctional and upbringing work.

Стаття надійшла до редколегії 28.09.2017